

De integratie van verschillende functies rondom een bestaand sportcomplex te Lokeren dient zich aan als een complex ontwerp vraagstuk. Cuypers & Q architecten ontwarren de Gordiaanse knoop door het landschap naar de hand te zetten en een bestaand fietspad onder het gebouw door te trekken.

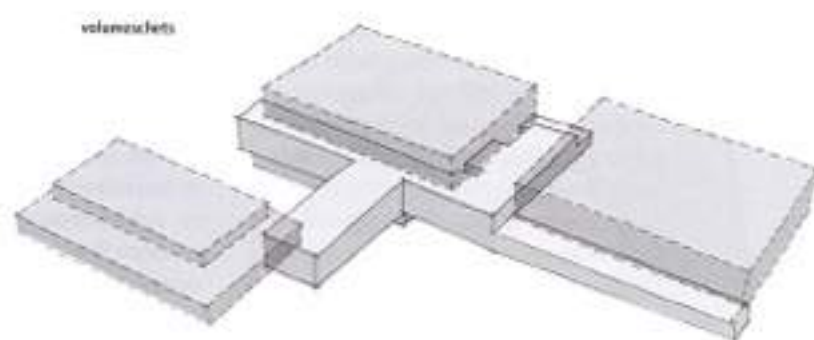
Vóór de realisatie van dit nieuwe sport- en recreatiecomplex lagen verschillende functies verspreid over de stad. Het stadsbestuur zocht naar een oplossing om deze te groeperen op één plek en vond een grootschalige site in een plooi van de Durme waar nog ruimte was om te verdichten tussen een sporthal en een zwembad. Via een Open Oproep van de Vlaamse Bouwmeester wordt gevraagd om op deze site een extra sporthal, ruimte voor kantoren, verschillende diensten en een polyvalente zaal te realiseren. Na een bezoek aan de site bepalen Cuypers & Q architecten dat een veel gebruikt fietspad over de Durme naar het stadscentrum bewaard moet blijven. Het idee om aan de hand van deze bestaande infrastructuur het nieuwe sport- en recreatiecomplex richting te geven, bood de architecten een sleutel om een complex programma eenvoudig te realiseren.

De nieuwe sporthal schikt zich als een statig volume, gekleed in donkerblauwe leien, naast de bestaande sporthal en het zwembad. Tussen deze drie gebouwen plooiert zich een verbindingsvolume met onder meer kantoren en jeugddiensten. Door de bewuste keuze om oud en nieuw zo compact mogelijk te verweven blijft het groene karakter van het domein grotendeels bewaard. Het landschap wordt zo gemodelleerd dat een netwerk van traag verkeer dat openwaaiert naar park, stad en parking onder het gebouw geïntegreerd kan worden. De centrale toegang ligt dan ook ondergronds, op het kruispunt van dit fiets- en wandelnetwerk, maar is bewust niet voorzien langs een ingesloten passage. Verzonken tussen groene taluds en voorzien van vides, een open trap en doorzichten naar de verschillende functies baadt deze toegang immers in een overvloed aan ruimtelijkheid.

Het idee om met een compact volume aan te sluiten op de bestaande infrastructuur bevordert de oriëntatie. Alle onderdelen van dit uitgebreide programma komen immers op één herkenbaar centraal punt samen, vanwaar de bezoeker zijn ontdekkingstocht door het gebouw kan starten. Het oriëntatiegevoel blijft altijd behouden, onnodige signalisatie wordt vermeden. Het streven naar een logische planopbouw wordt doorheen heel het project gehandhaafd. Zo is de nieuwe sporthal als het ware een gespiegelde versie van de oude, met een balkon/tribune en dienstgang die langs de twee volumes doorloopt en een cafetaria met terras tussenin die beide sportvelden bedient. Naast het voorzien van een ondergrondse toegang en het vrijwaren van een bestaand fietspad wordt de hernivellering van het landschap door de ontwerpers ook functioneel aangewend. Omdat de

NOOIT
SLAPEN

polyvalente zaal onder het maaiveld wordt geplaatst ontstaat een natuurlijke akoestische buffer voor de appartementen in de nabije omgeving. Verder wordt met behulp van een betonnen keermuur de bestaande dominante sporthal deels ingegraven. "Door met deze groene heuvel een industrieel voorkomende doos af te knippen worden alle volumes gelijkaardig geïntegreerd in één landschap", aldus Ize Quayhaegens. Met de doordachte symbiose van dag- en nachtactiviteiten en de permanente aanwe-

zigheid van fietsers en wandelaars ontstaat een gebouw dat als het ware nooit slaapt. In het hart van dit sport- en recreatiegebied, waar het drukke fietspad en het verbindingsvolume elkaar kruisen, is er altijd beweging. De vraag naar sociale controle en interactie die bij dergelijke functies groot is wordt zo consequent beantwoord. Ondanks de zeer ruwe prefab-betonstructuur wordt het gebouw door de gebruikers ervaren als warm en intiem. Het nestelt zich in het groen terwijl het verbindingsvolume een omarmend en uit-

nodigend gebaar maakt. Specifieke ingrepen, zoals bijvoorbeeld de in grootte verschillende ramen die soms terugliggend en soms gelijkliggend ten opzichte van de gevel worden geplaatst, geven een verder zeer eenvoudige architectuur een zekere identiteit. Deze architectuur is in verschillende van haar facetten uitgepuurd, zowel in haar esthetische voorkomen maar ook en vooral in haar planmatige logica. Een veelheid aan functies vindt onderdak in een volume dat zijn voetafdruk beperkt tot een strikt minimum.

Met oriëntatiegevoel blijft altijd behouden, vriendelijke signaalatie wordt vermoed. Het streven naar een logische planbouw wordt overal gehandhaafd.

Ondanks de zeer ruwe prefab-betonstructuur wordt het gebouw door de gebruikers ervaren als warm en intiem.

MET DE DOORDACHTTE SYMBIOSE VAN DAG- EN NACHTACTIVITEITEN EN DE PERMANENTE AANWEZIGHEID VAN FIETSERS EN WANDELAARS ONTSTAAT EEN GEBOUW DAT NOOIT SLAAPT.

DOOR UIT TE GAAN VAN DE BESTAANDE INFRASTRUCTUUR KON EEN COMPLEX PROGRAMMA EENVOUDIG GEREALISEERD WORDEN.

"De grote verdienste van dit project is dat de complexiteit van het programma niet leesbaar is in de architectuur", zegt Gert Cuypers. De bezoeker daalt af naar de centrale toegang en stijgt naar de verschillende functies in één vloeiende beweging van komen en gaan, langs plekken waar de spontane ontmoeting met andere bezoekers haast vanzelf tot stand komt.

cuypers & q architecten

Lokeren | januari 2013

PROGRAMMA uitbreiding van een sportcomplex (extra hal, polyvalente zaal, jeugdhuis, kinderopvang, speltheek en kantoren)

PROCEDURE Open Oproep

BOUWHEER | LANDSCHAPSARCHITECTUUR

Stad Lokeren

STABILITEIT Utili

TECHNIEKEN | ePB Gebotec

ARDESTIEK Blasco

ALGEMENE AANNEMING Algemene Bouw Maes

VLOEROPPERVLAKTE BVO 4413 m²

BUDGET 5 889 000 euro (excl. btw en erelonen)

www.cuypers-q.be

Het landschap wordt zo gerealiseerd dat een netwerk van traag verkeer dat openstroomt naar park, stad en parking onder het gebouw geïntegreerd kan worden.